Behandelend ambtenaar: P.A.M. Janssen Beleidsveldbeheerder: A. Meuleman Portefeuillehouder: C.B.M.E. Franssen Ambtenaar aanwezig bij het DT: Ja

Zaaknr. : 18.ZK04852/18.B0221
Kenmerk : 18IT044094
Barcode :

Vaststelling projectplan EVZ boomkikker Gilze en Rijen

Doel van de notitie: Besluitvorming door het algemeen bestuur over projectplan “EVZ boomkikker Gilze en Rijen”
Samenvatting: De ecologische verbindingszone (EVZ) voor de boomkikker op het grondgebied van Gilze en Rijen maakt deel uit van een 11,7 km lange EVZ. Deze verbindt de Molenschotse Heide met de Chaamse bossen. De EVZ ligt op grondgebied van de gemeenten Gilze en Rijen, Breda en Alphen-Chaam. Betrokken partijen hebben in november 2016 een samenwerkingsovereenkomst ondertekend om gezamenlijk deze EVZ te realiseren. Het waterschap heeft de projectleiding op zich genomen voor de EVZ-realisatie op het grondgebied van Gilze en Rijen en Alphen-Chaam. De benodigde gronden in gemeente Gilze en Rijen zijn beschikbaar; het ontwerp projectplan heeft ter visie gelegen. Er zijn geen zienswijzen ingediend. Het projectplan wordt nu ter vaststelling aangeboden aan het algemeen bestuur.
Advies: Het algemeen bestuur stelt het projectplan “EVZ boomkikker Gilze en Rijen” in de gemeente Gilze en Rijen vast.

	Bespreking in:	**Vergaderdatum:**
☒	**Directieteam**	18 september 2018
☐	**Overlegvergadering**	
☒	**Dagelijks Bestuur**	02 oktober 2018
☐	**Georganiseerd Overleg**	
☒	**Besluitvormend AB**	31 oktober 2018

☒	**Bijlage(n) bij het besluit** projectplan Waterwet "EVZ boomkikker Gilze en Rijen" besluit	 18IN012937 18IT044984
--	**Achtergronddocument(en)**	

Aanleiding / context
In het provinciale Milieu- en Waterplan 2016-2021 en in het Waterbeheerplan 2016-2021 van het waterschap is vanaf de Molenschotse Heide tot aan de Chaamse Bossen een natte ecologische verbindingszone (EVZ) gepland. Deze 11,7 km lange EVZ is met name bedoeld voor de boomkikker.

Figuur 1 doelsoort boomkikker (foto R. Krekels)

De Molenschotse Heide is één van de weinige locaties in Noord-Brabant waar de boomkikker voorkomt. Met de EVZ wordt beoogd dat de boomkikker een geschikte migratieroute krijgt naar de Chaamse Bossen (Chaams Broek). De EVZ ligt op het grondgebied van 3 gemeenten; zie oranje bolletjeslijn in figuur 1. Het betreft de gemeenten Gilze en Rijen,
Breda en Alphen-Chaam.

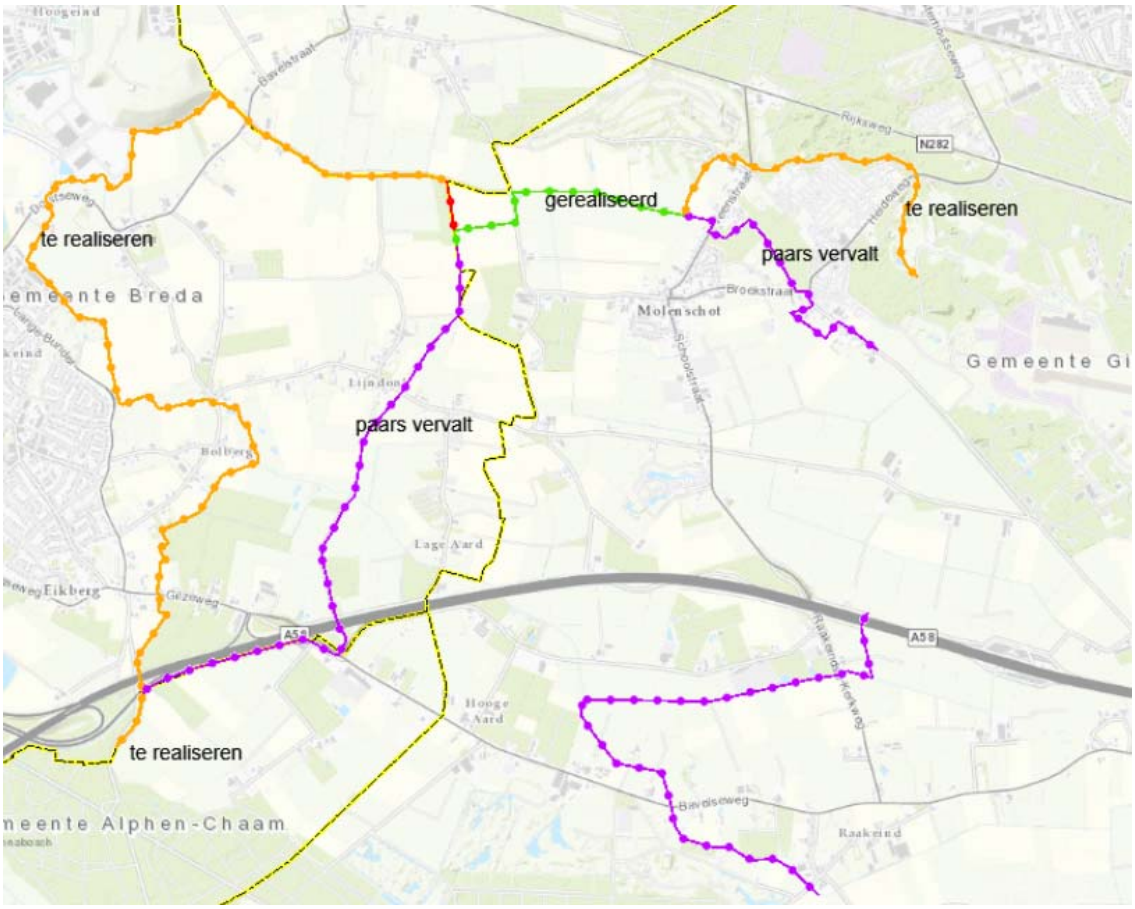

Figuur 2 traject EVZ boomkikker vanaf Molenschotse heide naar Chaamse Bossen

Alle gemeenten én het waterschap werken samen. Gemeente Breda vervult de projectleiding voor eigen grondgebied. Het waterschap doet de projectleiding voor de gemeenten Alphen-Chaam en Gilze en Rijen. Omdat de EVZ gedeeltelijk ligt op eigendom van Rijksvastgoedbedrijf/Defensie (vliegbasis Gilze & Rijen), Staatsbosbeheer en van de golfclub Toxandria, is medewerking van deze partijen noodzakelijk.

De samenwerking tussen alle partijen is vastgelegd in een overeenkomst, die in november 2016 ondertekend is. Op grond van deze overeenkomst heeft het waterschap namens alle deelnemende partijen 2 subsidieaanvragen ingediend, die beide gehonoreerd zijn. Het gaat daarbij om een GOB-subsidie van € 1.608.923 en een subsidie vanuit de regeling “biodiversiteit en leefgebieden” van € 965.034,-.

De benodigde gronden in de gemeente Gilze en Rijen zijn beschikbaar. Inmiddels is een ontwerp uitgewerkt in een projectplan Waterwet. Het ontwerp projectplan heeft in de periode juli-augustus 6 weken ter visie gelegen. In het kader van de inspraak zijn geen zienswijzen ingediend.

Op verzoek van de dorpsgemeenschap Molenschot worden in en in de nabijheid van de aan te leggen EVZ enkele voorzieningen getroffen op het gebied van recreatie, landschap en cultuurhistorie. Daarbij te denken aan een tappunt voor drinkwater, het plaatsen van picknicktafel, het benutten van de nog aanwezige bunkers in het gebied en het accentueren van de hoogteverschillen in het gebied. Met het treffen van deze voorzieningen krijgt het project een maatschappelijke meerwaarde en kan het project ook rekenen op maximaal draagvlak in de streek. De kosten hiervan worden gedragen door de gemeente.

Het AB heeft in januari 2018 krediet beschikbaar gesteld voor de planuitwerking en realisatie van de EVZ’s op grondgebied van Gilze en Rijen en Alphen-Chaam. Na vaststelling van het projectplan zal de uitvoering ter hand worden genomen.
Met de uitvoering van dit plan wordt 2,5 km EVZ gerealiseerd. Met de in 2015 gerealiseerde 1,6 km is daarmee de totale EVZ-opgave voor de boomkikker in Gilze en Rijen afgerond.

De aan te leggen EVZ in Gilze en Rijen bestaat uit een 3-tal deeltrajecten. Het 1^{e} traject ligt op de Molenschotse Heide, dat deel uitmaakt van de vliegbasis Gilze en Rijen (eigendom Defensie). Hier bevindt zich het huidige leefgebied van de boomkikker. Het 2de traject betreft ‘De Heiningen’, dat deel uitmaakt van een boscomplex van Staatsbosbeheer. Het 3de traject ligt in de omgeving van de golfclub Toxandria.

De werkzaamheden binnen de deelgebieden bestaan in hoofdzaak uit het verdiepen van bestaande poelen, het graven van nieuwe poelen. De poelen dienen als voortplantingsbiotopen. De onderlinge verbinding wordt tot stand gebracht via te ontwikkelen landhabitat voor de boomkikker. Daarbij moet gedacht worden aan het kappen van een strook bos, zodat er meer lichtinval is en het inplanten van o.a. braamstruweel. In het huidige dichte bos dringt weinig zon door waardoor een goed ontwikkelde struiklaag grotendeels ontbreekt. De huidige kwaliteit als verbindingszone voor de boomkikker is zeer minimaal. De inrichting is dan ook gebaseerd op meer licht in combinatie met de vereiste bosrandontwikkeling. Hierdoor kunnen goed ontwikkelde braamstruwelen vorm geven aan de gewenste en noodzakelijk inrichting. In zijn algemeenheid betekent dit een verrijking en versterking van de oorspronkelijk functie.
Defensie is –op basis van de gemaakte afspraken in de samenwerkingsovereenkomst- verantwoordelijk voor de uitvoering op eigen grondgebied (vliegbasis).

Het aanwezige wandelpad, als uitloopmogelijkheid vanuit het aangelegen recreatiecentrum ‘Linberg’, blijft gehandhaafd, wordt verder ingepast en is al benoemd als het toekomstig boomkikkerpad.

Het beheer en onderhoud is uitgewerkt in een apart beheer- en onderhoudsplan. Op grond van dat plan én op basis van gemaakte afspraken in de samenwerkingsovereenkomst worden nadere afspraken gemaakt met gemeente Gilze en Rijen én met mogelijk belangstellende partijen (o.a. golfclub Toxandria) over het beheer en onderhoud. In de samenwerkingsovereenkomst is vastgelegd dat waterschap én gemeente(n) verantwoordelijk zijn voor het beheer en onderhoud van de EVZ, waarbij het waterschap in financiële zin voor 40% verantwoordelijk is en de gemeente(n) voor 60%.

Met de uitvoering van de maatregelen zijn geen direct aanwijsbare nadelige gevolgen voorzien.

Beoogd effect
Met de vaststelling van dit projectplan, kan de EVZ-realisatie in november 2018 opgepakt worden.

Argumenten
1) De benodigde gronden voor de EVZ zijn beschikbaar.
2) De planvoorbereiding is afgerond; het plan heeft ter visie gelegen en er zijn geen zienswijze ingediend.
3) De samenwerkingspartners hebben ingestemd met het ontwerp.
4) De financiële middelen (inclusief subsidies) zijn beschikbaar.
5) Het plan –inclusief de recreatieve voorzieningen- kan rekenen op draagvlak in de streek.

Kanttekeningen en risico's
Het risico van niet gesprongen explosieven is mogelijk nog aanwezig bij de te verwijderen boomstobben; de rest van het projectgebied is vrijgegeven. Dit risico wordt nog nader gekwantificeerd en er worden passende beheersmaatregelen uitgewerkt om het risico te minimaliseren.
Voor ontgravingen dieper dan 0,60 meter is archeologische begeleiding nodig. Indien archeologische waarden aangetroffen worden, kan dat leiden tot vertraging en of extra kosten.
Met Staatsbosbeheer en Defensie worden nog aanvullende afspraken gemaakt over diverse uitvoeringszaken.

Financiële dekking
Voor het project EVZ Boomkikker Gilze en Rijen (projectnummer 800436) is reeds een uitvoeringskrediet van € 592.000,- verstrekt. De verwachte bijdrage van derden bedroeg daarbij € 318.000,-; netto investering € 274.000,-. Momenteel bedragen de verwachte kosten € 500.000,-; de prognose voor de bijdragen van derden € 275.000,-; netto investering € 225.000,-.

Uitvoering
Na de vaststelling van het projectplan en nadat de overige vergunningen beschikbaar zijn, wordt de uitvoering ter hand genomen. De verwachting is dat de EVZ eind dit jaar gerealiseerd zal zijn.

Communicatie
De projectpartners worden geïnformeerd over de besluitvorming van het algemeen bestuur. Daarnaast worden ook de stakeholders op de hoogte gebracht van de besluitvorming en de uitvoeringsaspecten.

Relatie met beleidsvelden
- **Winnend Samenwerken in Brabant**
  niet van toepassing
- **Bijdrage aan doelen voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen**
  Het projectplan voorziet in een robuuste en duurzame inrichting, die uiteraard moet leiden tot een goed functionerende EVZ; hetgeen niet alleen de boomkikker, maar de biodiversiteit in zijn algemeenheid ten goede komt. Extensief recreatief medegebruik is meegenomen in het ontwerp. Het waterschap staat open voor burgerparticipatie; met een actieve rol voor de golfclub Toxandria wordt daar invulling aan gegeven.